

A Debreceni Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Debrecenben, a 2020. október 6. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A közúti baleset okozásának vétsége miatt vádlott ellen indított büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2020. június 25. napján kihirdetett 3.Bf.180/2020/10. számú ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

- [1] A Nyírbátori Járásbíróság a 2020. február 10. napján kihirdetett 8.B.26/2019/22. számú ítéletével a vádlottat bűnösnek mondta ki közúti baleset okozásának vétségében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban Btk.) 235. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont I. fordulat. Ezért 10 hónap szabadságvesztésre és 10 hónap „B” kategóriára vonatkozó járművezetésről eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 1 évi próbaidőre felfüggesztette. Megállapította, hogy a szabadságvesztést végrehajtási fokozata fogház és a vádlott a végrehajtás elrendelése esetén legkorábban a büntetés kétharmad részének leöltését követően bocsátható feltételes szabadságra. A vádlottat mentesítette a büntetett előlethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alól és kötelezte az eljárás során felmerült 92 276 Ft büntügyi költség viselésére.
Ellenben a vádlottat az ellene segítségnyújtás elmulasztásának büntette [Btk. 166. § (1), (3) bekezdés] miatt emelt vád alól felmentette.
- [2] Az elsőfokú ítélet ellen kétirányban jelentettek be fellebbezést. Az ügyészség a vádlott terhére a részbeni felmentés miatt, a segítségnyújtás elmulasztásának büntetében a vádlott bűnösségének megállapítása, halmazati büntetesként hosszabb tartamú, végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés és hatókör korlátozása nélkül közúti járművezetéstől eltiltás kiszabása érdekében jelentett be fellebbezést.
- [3] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen másfelől a védő a közúti baleset okozásának vétsége miatt emelt vád alól felmentés céljából terjesztett elő jogorvoslatot.
- [4] A másodfokon eljáró Nyíregyházi Törvényszék a rendelkező részben írt ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta. A vádlottat bűnösnek mondta ki segítségnyújtás elmulasztásának büntetében [Btk. 166. § (1) bekezdés, (3) bekezdés I. fordulat] is. A vádlottal szemben kiszabott büntetéseket halmazati büntetésnek tekintette. A vádlott előzetes mentesítését mellőzte. Az eljárás során lefoglalt

csavar és ajtórogzító lefoglalását megszüntette és e dolgok megsemmisítését rendelte el. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

- [5] A másodfokú bíróság ítélete ellen az ügyészség a vádlott terhére, a kiszabott büntetés súlyosítása - a szabadságvesztés tartamának, a felfüggesztés próbaidejének, valamint a járművezetés tartamának felemelése, továbbá ezen utóbbi büntetés „B” kategóriára korlátozó rendelkezés mellőzése - végett nyújtott be perorvoslatot.
- [6] A vádlott védője pedig mindként bűncselekmény tekintetében felmentésért fellebbezett.
- [7] A ... Fellebbviteli Főügyészség a ... számú átiratában az ügyészségi fellebbezést fenntartva annak iránya szerint tett indítványt a másodfokú ítélet vádlott terhére történő megváltoztatására annak kiemelésével, hogy a védelmi jogorvoslat kizárólag az ellentétes döntésre és az abból eredő rendelkezésekre terjedhet ki, így a közúti baleset okozása vonatkozásában hozott felmentő rendelkezés - ellentétes döntés hiányában - fellebbezéssel nem támadható. A felülbírálat a fellebbezéssel nem érintett ítéleti rendelkezésre, illetve részre csak akkor terjedhet ki, ha a másodfellebbezés alapos, jelen ügyben azonban mindez nem állapítható meg.
- [8] A harmadfokú bíróság az ügyészségi és védelmi fellebbezéseket a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban Be.) 620. § (1) bekezdés II. fordulata alapján nyilvános ülésen bírálta el.
- [9] A nyilvános ülésen az ügyész az átiratában foglaltakat fenntartotta, mint ahogy a védő a jogorvoslatában és annak indokaiban írtakat. A vádlott az utolsó szó jogán nem érezte magát felelősnek.
- [10] A fellebbezések nem alaposak.
- [11] A harmadfokú bíróság elsődlegesen leszögezi, hogy az ügyészség fellebbezése teljes egészében joghatályos, mert a Be. 615. § (1) bekezdésben és a (2) bekezdés a) pontjában, valamint a 615. § (3) bekezdés b) pontjában írt feltételek fennállnak. A részbeni felmentés kétségtelen és az ügyészség jogosult az ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálat eredményeként hozott ítéleti rendelkezés másodfellebbezéssel támadására.
- [12] A védői fellebbezés részben - az ellentétes döntés, azaz a segítségnyújtás elmulasztásával kapcsolatban hozott másodfokú bűnösség megállapítás és az azzal összefüggő, a szankciót érintő rendelkezések vonatkozásában - joghatályos, azonban ahol a bűnösség kérdésében egyező a döntés - azaz a közúti baleset okozását érintően a bűnösség megállapításánál - az másodfellebbezéssel a Be. 618. § (3) bekezdésének rendelkezései folytán nem sérelmezhető.
- [13] Az ítélet tábla a Be. 618. § (1), (2) bekezdése szerinti terjedelemben bírálta felül a megtámadott másodfokú ítéletet, valamint az azt megelőző elsőfokú és másodfokú eljárást. A joghatályos fellebbezéssel nem érintett rendelkezés felülbírálatát a Be. 618. § (3) bekezdése kizárja, mert az ellentétes döntéssel összefüggő védelmi fellebbezés nem volt alapos.
- [14] A harmadfokú bíróság megállapította, hogy sem az elsőfokú sem pedig a másodfokú bíróság nem valósított meg a Be. 608. §-ának (1) bekezdésében olyan abszolút eljárási szabálysértést, amely a határozat hatályon kívül helyezését eredményezte volna.

- [15] A harmadfokú bíróság a határozatát arra a tényállásra alapította, mely alapján a másodfokú bíróság az ítéletét meghozta. A tényálláshoz kötöttség a Be. 619. § (1) bekezdése alapján a harmadfokú eljárásban is irányadó a tényállás megalapozottsága esetén. Mivel az ítélőtábla megalapozatlansági hibát nem észlelt, így döntését a másodfokú bíróság által a helyesbítést követően elfogadott tényállásra alapította azzal a megjegyzéssel, hogy a törvényszék a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásával a törvénynek megfelelően egészítette ki az elsőfokú ítélet tényállását. A tényállás a módosítás keretei között maradt és nem jelenti a Be. 593. § (1) bekezdés c) pontja alapján eltérő tényállás megállapítását, melyet egyébként a törvény a nagyreformáció során megenged a másodfokú bíróságnak.
- [16] A másodfokú bíróság az anyagi jogszabályoknak megfelelően állapította meg a vádlott bűnösségét a Btk. 166. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés I. fordulata szerint minősülő segítségnyújtás elmulasztásának büntetében. E büntett törvényi tényállási elemei teljesek.
- [17] A Btk. 166. § (1) bekezdése szerint aki nem nyújt tőle elvárható segítséget sérült vagy olyan személynek, akinek élete vagy test épsége közvetlen veszélyben van, a segítségnyújtás elmulasztásának vétségét követi el. A cselekmény súlyosabban, büntettként minősül, ha veszélyhelyzetet az elkövető idézte elő [Btk. 166. § (3) bekezdés I. fordulat].
- [18] A követett bírói gyakorlat szerint a törvényben írt segítségnyújtás - a KRESZ. 58. § (1) bekezdésén alapulóan is - több fázisból álló cselekménysor: a baleset helyszínén történő megállás, meggyőződés a segítségnyújtás szükségességéről, a segítségnyújtás felajánlása, a tényleges segítségnyújtás és a helyszínen maradás (BH2008. 4., BH2018. 326).
- [19] A felülbírált ügyben a vádlott a baleset bekövetkezése után ugyan megállt, de amint a másodfokú bíróság kifogástalan indokolással mutatott rá, a meggyőződési kötelezettségének nem tett megfelelően eleget, holott erre megvolt a lehetősége. A gépjárművek sérülésével járó közlekedési baleset után köteles lett volna meggyőződni arról, hogy a balesettel érintett azon jármű, melyben ténylegesen két személy súlyos sérülést szenvedett, valóban elhagyta a helyszínt, vagy pedig a közelben tartózkodik. Megfelelő eljárása esetén észlelte volna az árokban a másik járművet és ekkor lehetősége nyílt volna a segítségnyújtásra, ennek azonban a meggyőződési kötelezettség elmulasztása miatt nem tett eleget.
- [20] A törvényszék jogi érvelésével a harmadfokú bíróság egyetértett, nem osztva egyben a védői álláspontot, mely szerint a vádlott eleget tett a megállási kötelezettség mellett a meggyőződési kötelezettségének is. A bűnösség megállapítása ezért törvényes és a cselekmény minősítése is megfelel az anyagi jognak.
- [21] A másodfokú bíróság a bűnösségi körülmények helyes értékelését követően megfelelően döntött a büntetéskiszabás kérdésében is, melyet csak annyiban érintett, hogy meghatározta a büntetés halmazati jellegét és mellőzte a vádlott előzetes mentesítését.
- [22] Az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés túl enyhének nem tekinthető, ezért lényeges súlyosítására nem kerülhetett sor, de túl szigorúnak sem minősül, így enyhítésre sem volt alap.
- [23] A büntetéskiszabást támadó ügyészségi és védelmi fellebbezések ezért eredményre nem vezethettek.

- [24] A másodfokú bíróság a törvénynek megfelelően rendelkezett az első fokon alkalmazott előzetes mentesítés mellőzéséről is, mert a Btk. 102. § (1) bekezdésében szabályozott előzetes mentesítés feltételei nem állnak fenn.
- [25] Megjegyzendő, hogy az előzetes mentesítés hivatalból való vizsgálata a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén az Alkotmánybíróság 8/2015. (IV.17.) AB határozata 1. pontja alapján nem mellőzhető. Az AB határozat szerint erről a bíróságnak rendelkeznie kell.
- [26] Az előzetes mentesítés vizsgálatakor, az érdemesség megítélésekor a büntetéskiszabási körülmények a meghatározók. A vádlott ugyan büntetlen, személyi körülményei kedvezők, azonban a cselekmény elkövetését végig vitatta, ami értelemszerűen nem súlyosító, de nem jelent kedvező tényezőt sem s nincs adat így a megbánásra és a sértettek reparációjára sem. Mindezen szempontokra figyelemmel nem tévedett a másodfokú bíróság az előzetes mentesítés mellőzésekor.
- [27] A másodfokú bíróság egyéb rendelkezései is törvényesek.
- [28] A kifejtettekre tekintettel a fellebbezések alop talansága miatt a harmadfokú bíróság a másodfokú ítéletet a Be. 623. § alkalmazásával helyben hagyta.

Debrecen, 2020. október 6.

Dr. Háger Tamás sk. a tanács elnöke, Dr. Bakó József sk. előadó bíró,
Dr. Diószegi Attila sk. bíró

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék 3.Bf.180/2020. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla Bhar.IV.376/2020/10. számú végzése által a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2020. október 6.

Dr. Háger Tamás sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Kiadó.